

Smrt mozku

doc. MUDr. Svatopluk Ostrý, Ph.D.^{1,2}, prof. MUDr. Štefan Sivák, PhD.³ – editoři hlavního tématu

¹Neurologické oddělení, Nemocnice České Budějovice, a. s., České Budějovice

²Neurochirurgická a neuroonkologická klinika 1. LF UK v Praze a ÚVN – VFN, Praha

³Neurologická klinika JLF UK a UNM, Martin

Ve vydání časopisu *Neurologie pro praxi*, které se Vám dostává do ruky, bude řeč o diagnóze smrti dle neurologických kritérií, v originále: „brain death/death by neurologic criteria“ (BD/DNC).

Je velmi obtížné si v medicíně představit test, vyšetření, které není zatíženo falešnou pozitivitou, resp. negativitou. Diagnostika smrti mozku je natolik specifickou klinickou situací, kde falešně pozitivní výsledek není přípustný. Tzn. nesmí být prohlášen za mrtvého pacient, u kterého smrt skutečně nenastala. Historie důležitosti dodržení této podmínky pouze potvrzuje.

„Smrt člověka je prirodzená súčasť kolobeihu života, finálna fáza bytia“ – takto začíná článok o mozgovej smrti od bratislavských autorov z roku 2015 v hlavnej téme *Neurológie pre prax* (Martinková et al., 2015). Za tých 10 rokov sa legislatívny rámec diagnostiky mozgovej smrti v Českej a Slovenskej republike výraznejšie nezmenil. To, čo sa však za tých 10 rokov zmenilo, je šírka vedeckého poznania, o ktoré sa môže zainteresovaný klinik oprieť počas celého procesu diagnostiky mozgovej smrti (BD – brain death) alebo diagnostiky smrti podľa neurologických kritérií (DNC – death by neurologic criteria).

Preto sme si so spoluautormi dali za cieľ priniesť v hlavnej téme predkladaného čísla najnovšie poznatky týkajúce sa medicínskej diagnostiky mozgovej smrti.

Stanovení smrti mozku je především diagnóza klinická. Způsob klinického neurologického vyšetření i interpretace klinického nálezu mají být shodné bez ohledu na to, kým bylo vyšetření provedeno.

Avšak legislativa spojená zejména s dárcovským programem se regionálně liší, ačkoliv jinak národy k sobě mohou mít velice blízko. Značná míra odlišnosti je v potřebě pomocných „potvrzujících vyšetření“. Pro potvrzující vyšetření platí stejná podmínka, jako pro vyšetření klinické. Proto metodika provedení i hodnocení musí být standardizovaná a jednotná.

V úvodnom článku uvádzame problematiku definovania a stanovovania smrti jedinca do širšieho historického kontextu – od novoveku až po súčasnosť. V druhom článku popisujeme právny rámec a samotný postup diagnostiky mozgovej smrti v Českej a Slovenskej republike, ako aj ich vzájomné porovnanie. Súčasťou článku je aj diskusia o úvodných predpokladoch a kontraindikáciách diagnostiky BD/DNC. Som veľmi rád, že za českú stranu prijala spolugaranciu na článku doc. MUDr. Eva Pokorná, CSc. z Transplantcentra IKEM-u. Správna metodika klinického neurologického vyšetrenia a apnoického testu je predmetom tretieho článku MUDr. Hollého. Posledné dva články sú venované potvrdzujúcim (konfirmačným) vyšetreniam mozgovej smrti. Štvrtý článok definuje presnú metodiku evokova-

Cílem kolektivů autorů bylo přinést ucelenou informaci o podmínkách a metodice především klinické neurologické diagnostiky, a některých pomocných vyšetření. Autoři mají za to, že detailní popis s názornými ukázkami vyšetření kmenových reflexů umožní zakotvit jednotu v klinickém vyšetřování i správnost interpretace klinického nálezu. Metodicky správně provedené vyšetření by pak mělo být spolehlivou oporou pro další rozhodování kliniků.

doc. MUDr. Svatopluk Ostrý, Ph.D.

ných potenciálov a piaty sa venuje významu, výhodám a nevýhodám jednotlivých zobrazovacích metód v diagnostike BD/DNC.

Chcel by som poďakovať spolugarantovi hlavnej témy, primárovi doc. MUDr. Svatoplukovi Ostrému, Ph.D., za spoluprácu a obohacujúce diskusie, ako aj všetkým spoluautorom za námahu, ktorú venovali príprave svojich článkov.

Prajem čitateľom, aby sa im táto vážna téma dobre čítala a aby v článkoch našli veľa zaujímavých a podnetných informácií.

LITERATÚRA

1. Martinková J, Chrastina M, Cingelová M, Valkovič P. Mozgová smrť – medicínske aspekty, legislatívne normy v Slovenskej republike. *Neurol. praxi*. 2015;16(3):140-143.

prof. MUDr. Štefan Sivák, PhD.